

Kvalitu školního stravování ovlivňují rovněž materiální podmínky ve školních jídelnách. Prostředí a vybavení jídelen bylo převážně čisté, příjemné a vhodně uspořádané, působilo standardním až dobrým dojmem, v 9 % až výjimečně dobrým, což příznivě ovlivňuje kulturu stolování. Jen v ojedinělých případech byl zjištěn méně příznivý či nepříznivý stav. Při kontrolách byl sledován také provoz zařízení školního stravování ve vztahu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví strávníků. S výjimkou 2 subjektů byly prostory pro strávníky dostatečné, v 5 případech však chyběly šatny nebo prostory pro odkládání oděvů strávníků. Fyziologickým potřebám strávníků neodpovídalo vybavení u 15 subjektů. Dohled nad strávníky nebyl v době kontroly zajištěn v 5 školních jídelnách.

Doplňkovou činnost nad rámec školního stravování provozovalo 57 % školních jídelen. Nejčastěji byla využívána pro zaměstnance jiných škol a školských zařízení, jednorázové akce a sociální služby stejného zřizovatele. Tato činnost až na několik výjimek nenarušovala poskytování školního stravování. Problém se objevil ve sledování nákladů na doplňkovou činnost, kdy 1 % subjektů hradilo tyto náklady nesprávně z hlavní činnosti, tj. z finančních prostředků státního rozpočtu.

Úlohou školního stravování je nejen zdravě nasycit strávníky, ale vhodným způsobem ovlivňovat jak jejich aktuální postoje k výživě a stravování, tak i částečně usměrňovat jejich celoživotní výživové chování. Zásadní podíl na vytváření zdravých stravovacích návyků dětí a žáků má samozřejmě i výuka ke zdravému způsobu výživy ve škole. Pro základní školy je výživa součástí zejména vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a zdraví. U středních škol se cíle výchovy ke zdraví a zásady zdravého životního stylu prolínají do vzdělávacích obsahů všeobecně-vzdělávacích a odborných předmětů i praktického vyučování. Při komplexní inspekční činnosti byl v základních a středních školách monitorován rozsah spolupráce školy (vedení školy a pedagogických pracovníků) se školní jídelnou ve vzdělávacích oblastech týkajících se výchovy ke zdraví s cílem rozvoje zdravých stravovacích návyků.

Tabulka 86

Spolupráce školy a školní jídelny v oblasti Výchovy ke zdraví – podíl škol (v %)

Vybrané oblasti spolupráce	Základní školy		Střední školy	
	Ano	Ne	Ano	Ne
Je posilována samostatnost v rozhodování o výběru jídla – aktivní vytváření zdravých stravovacích návyků	73,1	26,9	89,1	10,9
Je posilována souvislost mezi složením stravy a způsobem stravování s rozvojem civilizačních nemocí	91,3	8,7	87,0	13,0
Ředitel a pedagogičtí pracovníci podporují prostřednictvím školního stravování vytváření praktických dovedností – zdravých stravovacích návyků	93,0	7,0	88,1	11,9
V oblasti výživy a zdraví je výuka v souladu s praxí ve školní jídelně (upevňování praktických dovedností)	91,4	8,6	81,1	18,9
Žáci se podílejí ve spolupráci s pedagogickými pracovníky a vedoucí školního stravování na přípravě jídelních lístků	25,0	75,0	41,1	58,9

Z výsledků zjištění vyplývá, že v základních i středních školách je posilována samostatnost v rozhodování o výběru jídla i souvislost mezi složením stravy a způsobem stravování vzhledem k rozvoji civilizačních onemocnění. Ředitel i pedagogičtí pracovníci v 19 % posuzovaných subjektů nepodporují prostřednictvím školního stravování vytváření praktických dovedností – zdravých stravovacích návyků. Výuka v oblasti výživy není v souladu s praxí ve školní jídelně u 27 % škol. Podílet se na přípravě jídelních lístků mají větší možnost žáci středních škol než žáci základních škol.